

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

1.5.2024

חברות וחברים,

במכתב הקודם בירכנו על חתימת הסכם השכר החדש, וכתבנו שנחתם כנגד כל הסיכויים בתקופה מורכבת זו. הצלחה זו התאפשרה בעיקר בשל העבודה המסורה והנחישות של ארגוני הסגל ואורך הרוח שגילו במהלך המשא ומתן. כמו כן, נציין את המקצועיות והזמינות היוצאות מן הכלל של היועצים שלנו - עו"ד מיה קליימן רוזנטל (מהמשרד של ארנה לין) והיועץ הכלכלי עמי כהן (שמלווה את הסכמי השכר שלנו מאז 2011).

להסכם הישגים רבים מבחינה כלכלית (ודאי בהתחשב בתקופה הקשה בה אנו מצויים ובמשאבי המדינה המוקצים לצרכים אחרים), מבחינת השמירה הבצורה על הביטחון התעסוקתי שלנו ועל יכולתנו לשמור על עצמאות אקדמית, ומבחינות רבות אחרות. לצדם יש גם מחירים, במיוחד בהרחבת הדיפרנציאליות בשכר שלנו. בבואנו להעריך את הישגי ההסכם, וכדרכו של משא ומתן, יש להביא בחשבון שהיה מדובר ב'עסקת חבילה' במסגרתה היה כורח גם 'לתת' כדי 'לקבל'. העתק מההסכם יהיה זמין לצפייה באתר של ארגון הסגל בכל אוניברסיטה, והוא הנוסח המחייב והקובע. להלן תמצית עיקריו לנוחותכם:

תוספות לשכר: בארבע השנים בהן לא היה הסכם שכר חדש, חלה שחיקה משמעותית בשכרנו. גרירת רגליים במו"מ היא 'תרגיל' ידוע ויש בו חיסכון כספי ניכר לאוניברסיטאות. בשל הנסיבות האובייקטיביות של השנים הללו (משבר הקורונה, חמש מערכות בחירות, המשבר הפוליטי סביב הרפורמה/ההפיכה המשטרית, והמלחמה), שגרמו סבל ניכר לסטודנטים שלנו, נמנענו מלנקוט בעיצומים משמעותיים. למרבה הצער, היו מי שניצלו זאת לרעה. למרות זאת, התוספת לשכר שהשגנו היא גדולה ומשמעותית.

1) כחלק מהפיצוי על שחיקת העבר קיבלנו (כולל פורשי ספטמבר 2023) מענק חד-פעמי בסך 9,895 ₪ למשרה מלאה (מתוכו ויתרנו על 1,000 ₪ לטובת מלגות מיוחדות לסטודנטים בשל מלחמת "חרבות ברזל"). עד ערב פסח מרביתכם קיבלתם לחשבון הבנק מקדמה. החישוב המדויק של גובה המענק, בהתאם לעמידה בתנאי הזכאות הקבועים בהסכם, יתבצע לרוב חברי הסגל בשכר אפריל (המשולם ב 1 במאי 2024), ולאחרים לכל המאוחר בשכר יולי (המשולם ב 1 באוגוסט).

2) התוספת לשכר מורכבת מתוספת 'שקלית' אחידה (בסך 626.53 ₪, בשווי של כ 2.75%) ותוספת אחוזית (של 8.25%). הפעימה הראשונה של ההסכם היא התוספת השקלית ובנוסף 1.25% שתשולם רטרואקטיבית מ 1.10.23 במשכורת מאי (ב 1 ביוני). תוספות אחוזיות נוספות ישולמו בפעימות במהלך השנים הקרובות. ב 1.4.2027 תשולם הפעימה האחרונה שתשלים את התוספת האחוזית לשכר ל 8.25%.

3) כמו כן, המשכורת הקובעת של גמלאים בפנסיה תקציבית ש(י)פרשו בתקופה שבין 1.1.2020 ועד 31.3.2027 תגדל באופן יחסי למידת החפיפה שבין תקופת ההסכם לתקופה שעד ליציאה לגמלאות.

מענקי הצטיינות (תוספות דיפרנציאליות): החל בשנת הלימודים תשפ"ה יינתן מענק מצטיינות על הישגים במחקר ובהוראה. בתשפ"ה המענק יינתן רק עבור הצטיינות במחקר, והחל בתשפ"ו המענק יינתן גם עבור הצטיינות בהוראה. גובה המענק עשוי להשתנות מעט משנה לשנה ובין האוניברסיטאות בשל אופן החישוב של שווי התקציב המיועד למענק ההצטיינות (שנגזר מעלות השכר של חברי הסגל בכל מוסד בכל שנה), אך הוא יהיה זהה בכל מוסד בין כל מי שיזכה בו בשנה מסוימת.

האוניברסיטה העברית, קמפוס ע"ש אדמונד י. ספרא, בנין שרמן, קומת גלריה, ירושלים 91904

E-mail: mo.metaemet@gmail.com

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

את המענק יקבלו בכל שנה 18% מחברי הסגל עבור הצטיינות במחקר ו 9% מחברי הסגל עבור הצטיינות בהוראה (במכון וייצמן - 27% עבור הצטיינות במחקר בלבד). התבחינים לזכאות במענק יקבעו (באישור הות"ת) בכל מוסד על ידי וועדה אקדמית שיקים הרקטור לעניין זה, בהיוועצות עם ארגון הסגל. מענק ההצטיינות השנתי יינתן על סמך הישגים בשנה הקודמת, וישולם בכל שנה במשכורת מרץ (ב 1 באפריל). מענק ההצטיינות אינו מהווה שכר, ולכן אין עליו הפרשות למיניהן (למשל, לפנסיה, לקרן השתלמות), ואינו נכלל במשכורת הקובעת לחישוב הפנסיה התקציבית.

הקרן לקשרי מדע בינלאומיים (קק"מ): במשך שנים רבות הצבירה והפדיון ו/או ההורשה של היתרות בקרן היו לצנינים בעיני האוצר והות"ת, ומעת לעת הושמעו גם איזמים להגדיר את הפדיון וההורשה של יתרת הקרן כחריגת שכר. כמו כן, מאז הקמת הקרן, בשנות ה'60 של המאה הקודמת, היו נהוגים בה פערים גדולים בהקצאה השנתית לפי דרגה, באופן שלעיתים הקשה על חברי סגל צעירים לממן את פעילותם המחקרית הבינלאומית. במטרה להסדיר עניינים אלה, הגענו להסכמות הבאות:

1) הגבלת הסכום הניתן לפדיון ו/או הורשה (לפי הנהוג במוסד ערב ההסכם) בהתאם לתנאים, לסכומים ולמועדים הקבועים בהסכם. בעניין זה נקבעו תקרות שונות להורשה ופדיון לגבי חברי סגל קיימים, ולגבי חברי סגל חדשים. נקבעו תקרות פדיון ו/או הורשה לחברי הסגל הקיימים. חברי סגל עתידיים (שהמינוי הראשון שלהם לאחר מועד כניסת ההסכם לתוקף) יוכלו לצבור יתרות בחשבון הקק"מ רק עד לסכומי ההקצבה להם היו זכאים בשלוש השנים האחרונות, ולא תחול לגביהם כל אפשרות לפדיון ו/או הורשה של היתרות.

לגבי חברי סגל פעילים - מי שביום 1.6.2023 ("היום הקובע") הייתה לו יתרה רשומה גבוהה מ \$35,000, יוכל לפדות ו/או להוריש את היתרה בעת סיום יחסי עבודה ולא יותר מהסכום שעמד לרשותו ביום הקובע. מי שהיתרה שלו ביום הקובע הייתה נמוכה מ \$35,000, יוכל לפדות ו/או להוריש מתוך היתרה בעת סיום יחסי העבודה סכום שלא יעלה על \$35,000, עד לגובה היתרה הרשומה לזכותו של חבר הסגל ביום הקובע, או היתרה שתעמוד לזכותו בתום שלוש שנים מהמועד הקובע, לפי הגבוה מבין השתיים.

2) צמצום הפערים בין הדרגות בהקצאה השנתית יתבצע בשתי פעימות ב 1 באוקטובר בשנים 2027 ו 2028. מהלך זה יביא לכך שהקטנה מתונה והדרגתית יחסית בהקצאה לחברי סגל בדרגות הגבוהות תאפשר הגדלה משמעותית של ההקצאה לחברי סגל בדרגות הנמוכות. הסכום הכולל שהאוניברסיטה מקצה לטובת הקק"מ יישמר, וגובה הפערים המדויק יקבע לפי תמהיל חברי הסגל בדרגות השונות באותן שנים.

3) חברי סגל שבסיום יחסי העבודה תיוותר בחשבונם יתרה שלא ניתנת לפדיון ו/או להורשה, יוכלו (בכל המוסדות) להשתמש בה בכפוף לתנאי ההסכם (הצהרה על היותם גמלאים פעילים, לשימושים שיש גם לקק"מ לגמלאים).

עדכון תנאי הזכאות למענק אקדמי בגין קריטריונים: נושא נוסף הנתון למחלוקת מתמשכת הוא מענק הקריטריונים. למרות שכללי הזכאות עודכנו בהסכם השכר מ 2016, הות"ת ומשרד האוצר דרשו להקשיח עוד יותר את כללי הזכאות למענק. זאת, למרות שמקור המענק הוא בהסכם השכר מ 1994 כתחליף להגדלת בסיס השכר. כחלק מההסכם הנוכחי, יחולו שינויים בטופס הדיווח על הקריטריונים. חברי הסגל יצטרכו לתת את הדעת לשינויים בהסדר ולפעול בהתאם על מנת להמשיך ולזכות במענק גם לפי הקריטריונים החדשים. הדיווח לפי הקריטריונים החדשים יהיה בסוף תשפ"ה.

האוניברסיטה העברית, קמפוס ע"ש אדמונד י. ספרא, בנין שרמן, קומת גלריה, ירושלים 91904

E-mail: mo.metaemet@gmail.com

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

לתשומת לבכם: אחד השינויים בכללי הדיווח החדשים הוא קריטריונים שיהיו תקפים לתקופות ארוכות יותר. לדוגמה, זכייה במענק מקרן תחרותית תיחשב לקריטריון למשך כל חיי המענק ובתוספת שנתיים.

תוספת מיוחדת לנקלטים חדשים: מתן "כלים ניהוליים" להנהלות לשיפור יכולתן להתמודד בתחרות על קליטת חברי סגל עם מוסדות בחו"ל ועם התעשייה, בדמות חוזים אישיים נדיבים, היה דרישה מרכזית של האוצר. דרישה זו אינה רק כלפינו, אלא כלפי כל הארגונים במגזר הציבורי. צר המקום מלהרחיב על הנזק שיש ביצירת תחרות פנימית כזו - למשל, בין חברי סגל באותה מחלקה או בין תלמידים מתקדמים לבן המנחים שלהם - בישראל, בה שוק העבודה האקדמי קטן, מבוסס על אוניברסיטאות מחקר ציבוריות, ובה החיים מאופיינים בחוסר ביטחון וחוסר וודאות קיומיים. יותר מכך, מבנה השכר שלנו הוא ממילא דיפרנציאלי ומבוסס הישגים אישיים. הקידום שלנו מבוסס על מערכת קשוחה של הערכה מבית ומהערכת עמיתים בינלאומית שאין דומה לה במערכת השכר במגזר הציבורי. חוזים אישיים לא רק שלא ישפרו את האקדמיה בישראל, אלא יפגעו במרקם העדין והתחרותי ממילא שכבר קיים. יותר מכך, המחשבה שהנהגת חוזים אישיים תחזיר לישראל את ה"מוחות הבורחים" מעידה על חוסר הבנה של הגורמים המרכזיים שבגללם חוקרים חוזרים ארצה, או בוחרים לעזוב את הארץ. היא גם מנותקת מההבנה של הצרכים החיוניים של המערכת ההשכלה הגבוהה (למשל, הגדלת תקציבי האוניברסיטאות לתשתיות מחקר).

למרות כל ניסיונות האוצר, עמדתנו בעניין זה הייתה חדה וברורה וחוזים אישיים לא נכללים בהסכם. כפשרה שהסכמנו לה, בכל שנה האוניברסיטאות יוכלו לתת ל 15% מהנקלטים החדשים (אך לא למי שעוברים בין מוסדות בישראל) תוספת מיוחדת לשכר, שתהיה אחידה בגובהה לכל הנקלטים באותו המוסד, ומוגבלת לחמש שנים. המשמעות של אי קבלת הדרישה לחוזים אישיים היא גם שהנקלטים שיהיו זכאים לתוספת המיוחדת יועסקו ככל חבר סגל אקדמי בכיר - בהסכמים הקיבוציים שלנו, ויהיו זכאים לייצוג וביטחון תעסוקתי זהה לשל חבריהם.

הרחבת מגבלת תקרת ההשתכרות: החל ב 1.10.2024 תעלה תקרת ההכנסה של חברי סגל עם מענקים המזכים בתוספת מחקר א'. לחברי סגל בדרגות מרצה, מרצה בכיר, ופרופ' חבר היא תחושב לפי 190% מהשכר בדרגת פמ"ה בשיא הוותק; ולפי 198% משכר זה לחברי סגל בדרגת פמ"ה. כמו כן, כל אחת מהמדרגות של תוספת מחקר א' תגדל ב 1%.

ניכוי שכר עבור ימי השביתה וסעיפי השקט והמיצוי: מזה זמן מה פועל משרד האוצר כדי לנגוס בכוח הארגוני של ארגוני העובדים. הדבר בא לידי ביטוי בהסכם הנוכחי בשני סעיפים:

1) ניכוי מהשכר עבור ימי השביתה למרות שהשיעורים שבוטלו הוחזרו לתלמידים במלואם. כזכור, השביתות שלנו הן תמיד מהוראה בלבד. בניגוד לשביתות במסגרת משאים ומתנים קודמים בהן לא נוכה שכר בגין ימי השביתה, או במקרים בהם נוכה, הוא הוחזר במסגרת ההסכם, ולמרות שחברי הסגל החזירו את השיעורים שהוחסרו גם בימי השביתה במאי-יוני 2023, הממונה על השכר דבק בעמדתו מן השנים האחרונות ודרש לנכות שכר עבור ימים אלה. כאמור, בשל רצוננו להימנע מפגיעה נוספת בסטודנטים, בחרנו לסיים את השביתה, והיינו מוכנים הפעם להתפשר בנושא זה. בסופו של המו"מ הוסכם על ניכוי חלקי מהשכר בגין ימי השביתה, בשיעור של 30% מתוך מחצית השכר כפי שהוגדר בהסכם. הניכוי יהיה במשכורת מאי (ב 1 ביוני) ולא יחול על מי שנעדרו בתקופת השביתה בשל שבתון, פטמ"ה, מחלה, תקופת לידה והורות, שמירת הריון, חל"ת ומילואים.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

האוניברסיטה העברית, קמפוס ע"ש אדמונד י. ספרא, בנין שרמן, קומת גלריה, ירושלים 91904

E-mail: mo.metaemet@gmail.com

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

2) מיצוי תביעות רחב וגורף ביחס לזה שניתן בהסכם השכר הקודם, ובצדו זכות לשבות על עניינים שלא הוסדרו במסגרת ההסכם.

לסיים, אנחנו רוצים להביע את תקוותנו לשיפור הדיאלוג עם ועד ראשי האוניברסיטאות. אנחנו מקווים לפתוח דף חדש שיתמקד בשיתוף פעולה ובניית גשרים, תוך הכרה באתגרים שעמדו בפנינו בעבר. לצערנו, השנתיים שבהן נערך המו"מ התאפיינו בחוסר התערבות של הנשיאים במגוון סוגיות חשובות שקודמו על ידי האוצר, שעלולות היו לפגוע לא רק בסגל, אלא גם בחוסן של האוניברסיטאות. אנחנו מצפים לשיתוף פעולה מלא בקידום סעיפי ההסכם, למען שיקום תחושת האמון וההערכה בין הצדדים. לור"ה ולארגוני הסגל אינטרס משותף, ואנחנו מקווים שבמשאים ומתנים עתידיים נוכל לפעול כשותפים, אל מול האוצר, לטובת האקדמיה בישראל.

נרצה גם לציין בהערכה את הסולידריות שהייתה בין המוסדות במועצה המתאמת, את התמיכה שקיבלנו מארגוני עובדים אחרים, וכמובן, את התמיכה המתמשכת שלכם, חברי הסגל, לאורך המסע הארוך זה. בעת הזו, יותר מאשר אי פעם, עלינו לתמוך בארגוני עובדים אחרים באשר הם, באופן כללי, ועוד יותר בארגוני סגל אקדמי אחרים (במסלולים השונים) הן באוניברסיטאות שלנו והן במכללות.

שוב, תודה לכם מקרב לב על התמיכה ועל האמון שאפשרו לצוות המו"מ להגיע לחתימה על ההסכם בתקופה כה סוערת ומורכבת.

שלכם,

שאול אורג	יו"ר, האוני' העברית	אורי גופנא	יו"ר, אוני' תל אביב
ענת זעירא	יו"ר, המועצה המתאמת	רמי יוסף	יו"ר, אוני' בן גוריון
יצחק מסתאי	יו"ר, אוני' בר-אילן	חגי פרץ	יו"ר, הטכניון
צביקה קופליק	יו"ר, אוני' חיפה	שרגי שוורץ	יו"ר, מכון ויצמן

האוניברסיטה העברית, קמפוס ע"ש אדמונד י. ספרא, בנין שרמן, קומת גלריה, ירושלים 91904

E-mail: mo.metaemet@gmail.com